

Okul imajı konusunda veli görüşlerinin değerlendirilmesi**Cengiz Durak¹, Nurseda Çevik², Serpil Köse³, Mehtap Şafak⁴****DOI 10.5281/zenodo.10075650****Özet**

Bu çalışmanın amacı okul imajı konusunda veli görüşlerinin değerlendirilmesidir. Bu çalışma nitel araştırma desenlerinden biri olan durum çalışması metodolojisi kullanılarak oluşturulmuştur. Araştırmanın çalışma grubunu ise 21 öğrenci velisi oluşturmaktadır. Araştırma grubunu oluşturan katılımcıların seçiminde maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılmıştır. Araştırmanın veri toplama aracı için 5 açık uçlu sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmada veriler yüz yüze görüşmelerle elde edilmiştir. Verilerin analizi için içerik analizi kullanılmıştır. Araştırmada, okul imajının geliştirilmesi için fiziki şartlar, iletişim, sosyal sorumluluk ve kalite gibi unsurların önemli olduğu belirtilmiş ve öğretmenlerin okul imajına katkılarına dair iletişim becerileri, mesleki bilgi ve davranışlar gibi konular ele alınmıştır. Araştırma sonuçları, başarısız okul yönetimlerinin birçok eksikliğe sahip olduğunu gösterirken, daha etkin iletişim, fiziki şartların iyileştirilmesi ve teknolojik bilgi becerilerinin artırılması gibi çeşitli iyileştirme önerileri sunulmuştur. Ayrıca, katılımcıların okul yönetimlerinin imaj yönetimi konusundaki başarısına ilişkin farklı görüşleri olduğu ve bu konuda çeşitli önerilerde bulundukları görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: okul, imaj, okul imajı, veli**Evaluation of parents' views on school image****Abstract**

The aim of this study is to evaluate the views of parents on school image. This study was designed using case study methodology, which is one of the qualitative research designs. The study group of the research consists of 21 parents of students. Maximum diversity sampling was used in the selection of the participants forming the research group. A semi-structured interview form consisting of 5 open-ended questions was used as a data collection tool. The data were obtained through face-to-face interviews. Content analysis was used to analyze the data. In the study, it was stated that factors such as physical conditions, communication, social responsibility and quality are important for improving school image, and issues such as communication skills, professional knowledge and behaviours regarding teachers' contributions to school image were discussed. While the results of the research showed that unsuccessful school administrations have many deficiencies, various suggestions for improvement were offered, such as more effective communication, improving physical conditions and increasing technological knowledge skills. In addition, the participants had different views on the success of school administrations in image management and made various suggestions in this regard.

Keywords: school, image, school image, parents

¹ Öğretmen, Millî Eğitim Bakanlığı, cengizdurak1@gmail.com

² Öğretmen, Millî Eğitim Bakanlığı, nursedademirel@gmail.com

³ Öğretmen, Millî Eğitim Bakanlığı, serpilkose33@hotmail.com

⁴ Öğretmen, Millî Eğitim Bakanlığı, m.sfktl@gmail.com

Giriş

Okullar, insanları eğitmek ve geliştirmekle sorumlu olan eğitim kurumlarının temel birimleridir. Bu kurumlarda eğitim ve öğretim hizmeti verilirken hem toplumun hem de bireyin gereksinimleri göz önünde bulundurulur. Bu nedenle amaç, öğrencilerin gerekli alışkanlıkları kazanmalarına yardımcı olmaktır. Türk eğitim sisteminin temelini oluşturan okulların öncelikli amacı, belirli bir bölgede, belirli bir yaş aralığında bulunan insanların çoğunluğuna kaliteli eğitim hizmeti sunmaktır. Okulların modern dünyada etkili bir öğrenme ortamı olarak işlev görebilmesi için iç ve dış paydaşlar nezdinde olumlu bir itibara sahip olması gerekmektedir. Okul imajı, yönetimde çalışanların, eğitimcilerin, velilerin, diğer okulların ve okulun iç ve dış çevresiyle ilgili diğer kişilerin zihinlerinde yaratılan algı ve resimlerden oluşur (Gürbüz, 2008).

Eğitim kurumları açık sistemlerdir, yani çalışanlarının yanı sıra öğrenciler, veliler ve genel olarak toplumla sürekli etkileşim halindedirler. Etkileşimde bulundukları paydaşlar tarafından eğitim kurumlarına farklı beklentiler yüklenmektedir. Karşılıklı güven, eğitim örgütleri olarak sınıflandırılan okullar ile ilgili paydaş grupları arasındaki ilişkinin temel taşıdır. Bu, okulların kurumsal imajı için çok önemlidir. Paydaşlar, okullar tarafından sağlanan eğitim ve öğretim programlarının kalitesinden memnun oldukları takdirde bu kuruluşlarla daha derin bağlar kuracaklardır. Sonuç olarak, okulların örgütsel itibarının geliştirilmesine destek olacaktır (Gürbüz, 2008). Bakioğlu ve Bahçeci'ye (2010) göre, okul imajının oluşmasında ve gelişmesinde kilit bileşenler şunlardır

- Uzman ve güler yüzlü personel,
- Profesyonel liderlik,
- Olumlu bir atmosfer,
- Hem iç hem de dış tedarikçilerle iletişim,
- Okul kalitesindeki farklılık göstergeleri.

Bunların, özellikle olumlu bir okul itibarı oluşturma konusunda yöneticinin odaklanması gereken başlıca alanlar olduğu gösterilmiştir.

İnsan ilişkileriyle ilk elden karşılaşan okullar, olumlu bir itibara sahip olmak istiyorlarsa toplumda daha iyi tanınmalıdır. Öğretime verilen önem, akademik eğitimin toplumda nasıl görüldüğü, öğretimin kalitesi, finansal kazanımlar, ders dışı etkinliklerin önemi ve okul ortamının durumu, insanların okulları nasıl algıladığını etkileyen unsurlardan bazılarıdır (Kazoleas ve ark., 2001). "Okul imajı" terimi, bir bütün olarak eğitim sisteminin doğası, okulun özellikleri, yönetimin etkililiği ve kalibresi, öğretmenlerin kalibresi, öğretmenlerin öğrenme sürecine getirdiği avantajlar ve öğretmenler ile öğrenciler arasındaki etkileşimler gibi bir dizi faktörü dikkate alan geniş bir kavramı ifade etmektedir. Okul algısının oluşması söz konusu olduğunda, yönetimin stratejisi ve yeterliliği, en az öğretmenlerin eylemleri, tutumları ve çabaları kadar önemlidir. Zheng (2005) bir okulun tanıtımının, öğretim kadrosunun, personelinin, tesislerinin, çalışma programlarının, atmosferinin, okul aile birliğinin ve halkla ilişkilerinin okulun itibarına katkıda bulunduğunu belirtmektedir. Lister vd., (2009) şu faktörlerin değerlendirildiğini belirtmektedir: okulun büyüklüğü, tesisler, okul kültürü, ders dışı etkinlikler, program kalitesi, ders içeriğinin yenilenme oranı, öğrenci davranışı, mezuniyet sonrası okula katkı, öğretim ve öğretmen kalitesi, okul ve aile arasındaki işbirliği, yerel kurumlarla işbirliği ve okul imajı (Tai vd., 2007).

Okulların iç ve dış paydaşlarla nasıl iletişim kurduğu analiz edilirken, her eğitim sonucundan etkilenen öğrenciler, öğretmenler ve yöneticilerin yanı sıra kamu ve özel kuruluşlar, işletmeler,

veliler ve genel olarak toplum gibi dış paydaşlar da dikkate alınmalıdır. Dış tüketiciler, iç müşteri memnuniyetinin bir sonucu olarak mutlu olacaktır. Çünkü iç müşteri mutlu değilse dış tüketiciyi memnun etmek zor olacaktır. Öğretmenler, diğer personel ve öğrenciler, kaliteli bir "eğitim" için uygun ve gerekli koşullara sahip olmalıdır. Bu nedenle, okullar okul çevresiyle birlikte geleceği şekillendirirken, müdürler toplumun nasıl değiştiğini izleyen ve taleplerine uyum sağlayan plan ve programlar oluşturmali ve uygulamalı; gelişen toplumun ihtiyaç ve beklentilerini daha iyi karşılamak için okullarının örgütsel ve idari yapılarını düzenli olarak yeniden değerlendirmeli ve güncellemeli; öğrenci başarısına odaklanarak öğrenme-öğretme ilkelerine dayalı okul etkinlikleri planlamalı ve etik standartları ve yasal gereklilikleri yönlendirmelidir (Gümüşeli, 2001).

Çok sayıda çalışma, okul atmosferi ile öğrenci performansı, örgütsel öğrenme, eğitimcilerin öğrencilerin notları ve başarıları hakkındaki görüşleri ve okul özellikleri arasındaki bağlantıları göstermiştir (Hoy vd., 2008). Ayrıca, çok sayıda çalışma okul iklimi, öğretmen bağlılığı ve öğrenci başarısı arasındaki bağlantıyı ortaya koymuştur. Ayrıca, bir okulun örgütsel ikliminin onu diğerlerinden ayırdığını, üye davranışlarını etkilediğini ve hem öğrenme ortamını hem de öğrenci başarısını etkilediğini göstermişlerdir (Korkmaz, 2011). Okul yöneticilerinin etkililiği profesyonel liderliğin bir bileşenidir. Bu nedenle, okul müdürleri, kurumları için özgün bir vizyon oluştururken toplumun değişen dinamiklerini dikkate alan ve ihtiyaçlarına uyum sağlayan plan ve programlar oluşturmak ve yürütmek için okul toplumu ile birlikte çalışır; değişen toplumun talep ve beklentilerine yanıt olarak kurumlarının idari ve örgütsel çerçevesini düzenli olarak değerlendirir ve günceller, okul etkinliklerini öğrenme-öğretme ve öğrenci başarısı ilkeleri doğrultusunda planlar, etik ikilemlerden ve yasal gerekliliklerden uzak dururlar (Gümüşeli, 2001). Okul kalitesindeki farklılıkların göstergelerine bakarken öğrenciler, eğitimciler, fiziksel ortam, kullanılan teknoloji, yönetim yapısı ve okul programları dikkate alınmalıdır. Okul kalitesi fikri de aynı şekilde bu bileşenlere güçlü bir şekilde bağlıdır. Okulların velilerle, işletmelerle, kamu ve özel kuruluşlarla ve genel olarak toplumla nasıl iletişim kurduğunu incelemek -ki bunların hepsi eğitim sürecinden etkilenir- okulların öğrencilerle, öğretmenlerle ve diğer idari personelin yanı sıra dış tedarikçilerle nasıl iletişim kurduğunu daha iyi anlamamıza yardımcı olacaktır. Dış tüketicilerin memnun olabilmesi için önce iç müşterilerin memnun edilmesi gerekir. Bu da dış müşteri memnuniyetini beraberinde getirir. İyi bir "eğitim" verebilmek için eğitimciler, diğer personel ve öğrenciler için yeterli alan yaratılmalıdır. Bina içindeki ve dışındaki tedarikçilerle ve okul yönetimi ile dış dünya arasındaki iletişim söz konusu olduğunda, diğerlerinin de bu misyonu ve okulun imajını desteklemesi gerektiği söylenmektedir (Bahçeci, 2009). Bu, okulun hedeflerini, politikalarını, büyüme planlarını ve kaynaklarını doğru bir şekilde tanımlamayı mümkün kılarken, aynı zamanda çeşitli grupların beklentilerini ve okulun itibarına ilişkin bakış açılarını da ortaya koyar.

Okulların nasıl algılandığı konusunda en velilerin görüşlerinin önemli olduğu düşünülmektedir. Bu yaklaşım çerçevesinde, araştırmanın temel problemi, "velilerin okul imajına yönelik algılarına dair belirleyici kriterlerin eksik tanımlanması ve bu kriterlerin mevcut literatürle olan uyumunun yeterince incelenmemiş olması" olarak ifade edilebilir. Bu durum, araştırmada ele alınan veli görüşlerinin, okul imajının belirlenmesinde kilit faktörlerin tanımlanmasına yönelik kapsamlı bir analize ihtiyaç duyulmaktadır.

Araştırma ile okul imajı konusunda veli görüşlerinin belirlenmesi ve değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Bu amaçla katılımcılara aşağıda belirtilen sorular yöneltilmiş ve yanıtları aranmıştır:

1. Kaydettirmeden önce nasıl bir imajı vardı?
2. Çocuğunuz okula başladıktan sonra gözünüzde o okula dair imaj değişti mi?
3. Öğretmenlerin okul imajına katkıları var mı? Nasıl?
4. Sizce okul, imajını geliştirmek için (imaj faktörleri) neler yapmalıdır?
5. Okul yönetiminin okul imajını yönetmesindeki başarısı hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın deseni

Bu çalışma nitel araştırma desenlerinden bir durum çalışması metodolojisi kullanılarak oluşturulmuştur. Bir durum çalışmasının temel özelliği, bir veya daha fazla olayın veya durumun kapsamlı bir şekilde incelenmesidir. Durum çalışması, incelenen konulara objektif bütünlük içinde yaklaşır. Bu bütünlük içindeki vurgu, incelenen konu üzerindeki etki ve sonuçlar üzerinedir (Yıldırım ve Şimşek, 2018).

Çalışma grubu

2022-2023 eğitim-öğretim yılında Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı ilkokul, ortaokul ve liselerde öğrencisi bulunan 21 öğrenci velisi bu araştırmanın çalışma grubunu oluşturmaktadır. Çalışma grubunu oluşturan katılımcıların seçiminde maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek'e (2016) göre maksimum çeşitlilik örneklemesinin temel amacı, çalışma katılımcısı olabilecek bireylerin özelliklerindeki değişkenliği artırmaktır. Bu nedenle, örnekleme seçerken kıdem, yaş ve eğitim durumu gibi bir dizi demografik özellik göz önünde bulundurulmuştur. Çalışmanın başında, literatür araştırmasının bulgularına, uzmanların görüşlerine ve öğretmenlerle yapılan görüşmelere dayanarak bu unsurların durumu tanımlamada önemli olduğu düşünülmüştür. Aşağıdaki tabloda katılımcıların demografik bilgileri listelenmektedir.

Tablo 1. Araştırmaya Katılanların Demografik Değişkenleri

No	Cinsiyet	Yaş
Öğrenci Velisi K01	Kadın	55
Öğrenci Velisi K02	Erkek	43
Öğrenci Velisi K03	Kadın	27
Öğrenci Velisi K04	Kadın	44
Öğrenci Velisi K05	Kadın	46
Öğrenci Velisi K06	Erkek	51
Öğrenci Velisi K07	Kadın	45
Öğrenci Velisi K08	Erkek	42
Öğrenci Velisi K09	Kadın	45
Öğrenci Velisi K10	Kadın	53
Öğrenci Velisi K11	Erkek	35
Öğrenci Velisi K12	Erkek	43
Öğrenci Velisi K13	Erkek	42
Öğrenci Velisi K14	Kadın	42
Öğrenci Velisi K15	Kadın	45
Öğrenci Velisi K16	Kadın	34
Öğrenci Velisi K17	Kadın	30
Öğrenci Velisi K18	Erkek	44
Öğrenci Velisi K19	Kadın	32
Öğrenci Velisi K20	Erkek	51
Öğrenci Velisi K22	Kadın	43
Öğrenci Velisi K22	Kadın	35

Tablo 1’de verilen katılımcıların profili incelendiğinde, cinsiyet bakımından çalışmada 14 kadın 8 erkek katılımcı olduğu görülmüştür. Çalışmada yer alan katılımcıların 27-55 yaş aralığında yer aldığı belirlenmiştir.

Veri toplama araçları

Bu çalışmada veri toplamak için yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Veri toplama aracı, üzerinde beş açık uçlu soru bulunan standartlaştırılmış bir görüşme formudur. Stewart ve Cash (1985) görüşmeyi "karşılıklı ve etkileşimli soru sorma ve cevaplamaya dayanan planlı ve ciddi amaçlı bir görüşme" olarak tanımlamaktadır. Katılımcıların çalışma konusu hakkında ayrıntılı bilgi vermelerini sağladığı için bu yaklaşım seçilmiştir. Bu yöntemin seçilmesinde, çalışma için ihtiyaç duyulan verilerin görüşme dışında başka bir yolla toplanmasının zorluğu da etkili olmuştur. Patton (1987) tarafından karşılıklı görüşme, görüşme formu yaklaşımı ve açık uçlu, standartlaştırılmış görüşme tarzı olmak üzere üç farklı görüşme tekniği önerilmiştir. Bu çalışmada kullanılan görüşme yöntemlerinden biri geleneksel açık uçlu görüşme formudur. Bu form "her katılımcıya aynı şekilde ve aynı sırada sorulan, dikkatle hazırlanmış ve sıralanmış bir dizi soru" olarak tanımlanmaktadır (Patton, 1987). Bu yöntem, katılımcılara biraz esneklik sağlarken öznellik ve önyargıyı en aza indirdiği için seçilmiştir.

Verilerin toplanması

Çalışmanın veri toplama süreci, 12 Mayıs- 07 Haziran 2023 tarihleri arasında yüz yüze görüşmelerle gerçekleştirilmiştir. Her katılımcıyla yapılan görüşmelerde, ortalama olarak 30-

45 dakika süren ayrıntılı görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Katılımcılar, bu araştırmaya gönüllü olarak katılmayı kabul etmişlerdir ve görüşmeler öncesinde araştırmanın arka planı, önemi ve amacı hakkında bilgilendirilmişlerdir. Araştırmacılar, her katılımcıya aynı sırayla sorulan hazırlanan soruları içeren bir görüşme formu kullanmışlardır. Görüşmeler sırasında, araştırmacılar not almak için kalem ve kağıt kullanmış ve görüşmeler kaydedilmiştir. Katılımcılara daha rahat bir ortam sağlamak amacıyla, her görüşme birebir olarak gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerin ardından araştırmacılar, elde ettikleri notları hızlı bir şekilde dijital ortama aktarmışlardır. Daha sonra, verilerin daha fazla analizi için kayıtlar kapsamlı bir şekilde incelenmiştir.

Geçerlik Güvenirlik

Nitel araştırmaların sağladığı istatistiksel veriler, nitel araştırmaların geçerlilik ve güvenilirlik açısından farklı bir yaklaşım gerektirdiği gerçeğini yansıtamaz. Bu nedenle, nitel araştırmalarda geçerlilik ve güvenilirlik yerine "inandırıcılık" kavramı daha fazla vurgulanır ve nitel araştırmaların inandırıcılığını sağlamak için farklı önlemler alınır. Bu önlemler, iç geçerlilik (inandırıcılık), dış geçerlilik (aktarılabilirlik), güvenilirlik (tutarlılık) ve tarafsızlık olmak üzere dört kritere dayanır (Noble & Smith, 2015; Shenton, 2004).

İnandırıcılık (iç geçerlilik) sağlanması için uzun süreli katılımcı teması, araştırmacı yanlılığının en aza indirgenmesi, katılımcı teyidi ve teknik üçgenleme gibi yöntemler kullanılır. Ayrıca, amaçlı örnekleme, araştırma ortamının ayrıntılı bir şekilde sunumu ve katılımcıların kapsamlı bir şekilde tanıtılması da aktarılabilirliği (dış geçerlilik) artırmaya yönelik yaklaşımlardır (Guba, 1981). Bu çalışmada da amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılmıştır.

Çalışmanın inandırıcılığını sağlamak için katılımcıların gönüllü olarak seçilmesi, görüşme öncesinde detaylı ön görüşmelerin yapılması ve görüşme sürecine ilişkin açıklamaların sunulması önemlidir. Ayrıca, katılımcılara yazılı olarak görüşme formunun iletilmesi, katılımcı teyidi açısından da önemli bir adımdır. Katılımcıların farklılıklarının ayrıntılı bir şekilde açıklanması, görüşme formunun hazırlanma sürecinin detaylı anlatılması ve soruların tamamen açık ve anlaşılır bir şekilde sunulması, aktarılabilirliği sağlamaya yönelik önlemlerdir (Başkale, 2016). Bu çalışmada da katılımcıların gönüllü olarak seçilmesi, görüşme öncesinde detaylı ön görüşmelerin yapılması ve görüşme sürecine ilişkin açıklamaların sunulması ile inandırıcılık sağlanmıştır.

Tutarlılığı (güvenilirlik) sağlamak için ise araştırma sürecinin tüm aşamaları, araştırma yöntemleri, veri toplama süreci, analiz yöntemleri gibi unsurlar ayrıntılı olarak betimlenir. Ayrıca, literatür taraması, yöntem çeşitlemesi ve başka bir araştırmacının süreçleri incelemesi gibi adımlar da tutarlılığı güvence altına alır (Başkale, 2016). Bu çalışmada da sağlamak için ise araştırma sürecinin tüm aşamaları, araştırma yöntemleri, veri toplama süreci, analiz yöntemleri gibi unsurlar ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Sonuç olarak, nitel araştırmalarda geçerlilik ve güvenilirlik yerine inandırıcılık, aktarılabilirlik, tutarlılık ve tarafsızlık kavramları daha fazla vurgulanır ve bu unsurların sağlanması için özenle çalışılır. Bu, nitel araştırmaların güçlü ve güvenilir sonuçlar üretmesine yardımcı olur.

Verilerin analizi

Çalışmanın verileri içerik analizi yöntemiyle ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir. İçerik analizi, görüşme verilerini sistematik ve dikkatli bir şekilde incelemek amacıyla kullanılan bir araştırma tekniğidir (Wach, 2013). Bu nedenle, çalışma içerisinde verilerin toplanmasından

başlayarak sonuçların yorumlanmasına kadar olan her aşama büyük bir özenle gerçekleştirilmiştir. İçerik analizi kullanılarak, veriler çalışmanın amacına uygun şekilde gruplandırılmış, temalar belirlenmiş ve kodlamalar yapılmıştır. Verilerin kodlanması, temaların düzenlenmesi ve tanımlanması, ardından sonuçların yorumlanması süreçleri eksiksiz olarak takip edilmiştir. Temalar, anlamlı bir şekilde birbirine bağlı kodların kategorilere dönüştürülmesiyle oluşturulan anlamlı gruplar olarak seçilmiştir. Bu temalar, kategoriler ve kodlar arasındaki bağlantılar dikkate alınarak bulgular kapsamlı bir şekilde yorumlanmış ve değerlendirilmiştir.

Bulgular

Okul imajı konusunda veli görüşlerinin belirlenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla yapılan araştırmada, katılımcılardan elde edilen verilerin değerlendirilmesi ve analizi sonucunda elde edilen bulgular ve bu bulgulara ilişkin tema ve kodlara aşağıdaki bölümlerde yer verilmiştir.

Velilerin Gözüyle Çocuk Okula Başladıktan Önceki ve Sonraki Okul İmajları ve İmaj Değişimleri

Araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formunda bulunan “Çocuğunuz okula başladıktan sonra gözünüzde o okula dair imaj değişti mi? Kaydettirmeden önce nasıl bir imajı vardı?” şeklindeki açık uçlu soruya katılımcıların vermiş olduğu cevaplar neticesi oluşturulan tema ve kodlar Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Velilerin Gözüyle Çocuk Okula Başladıktan Önceki ve Sonraki Okul İmajları ve İmaj Değişimine İlişkin Katılımcıların Görüşleri

Temalar	Alt Temalar	Kodlar	f
Kayıt Öncesi Okul İmajı	Olumlu İmaj Nedenleri	İyi bir okul olarak tanınma	2
		Başarılı okul imajı	2
		Özel okul olması	1
		Eğitim odaklı	1
		Temizliğe önem verilmesi	1
		Kaliteli eğitim ve oyun temelli öğretim yaklaşımı	1
	Olumsuz İmaj Nedenleri	Sıradanlık	2
		Bilinmezlik	1
		Devlet okulu olması	1
		Okulun konumu	1
		Okulun yeni olması	1
		Prefabrik okul yapısı	1
		Neden belirtilmemiş	1
Eğitim ve Öğretim Başladıktan Sonraki Okul İmajı	Okul İmajında Olumlu Değişim Nedenleri	Yönetici ve öğretmen kadrosu	4
		Neden belirtilmemiş	3
		Kaliteli eğitim	2
		Doyurucu etkinlikler	1
		Öğretmenlerin motivasyon ve enerjileri	1
	Okul İmajında Olumsuz Değişim Nedenleri	Okulun fiziki şartları	1
		Hayal kırıklığı	1
		Ticari amaçlar güdülmesi	1
		Öğrencinin istenmeyen davranışlar öğrenmesi	1
		Beklentilerin karşılanmaması	1
Kayıt Öncesi ve Sonrası İmaj Değişikliği Bulunmuyor	Değişim yok	İyi, disiplinli düzenli okul imajı	1
		Güler yüzlü yaklaşım ve olumlu tutum	1
		Yönetici ve öğretmen kadrosu	1
		Okulun fiziki imkanları	1
		Neden belirtilmemiş	1

Tablo 2 incelendiğinde; velilerin gözüyle çocuk okula başladıktan önceki ve sonraki okul imajları ve imaj değişimine ilişkin katılımcıların görüşlerinin kayıt öncesi okul imajı, eğitim ve öğretim başladıktan sonraki okul imajı, kayıt öncesi ve sonrası imaj değişikliği bulunmuyor isimli üç tema belirlendiği görülmektedir.

Kayıt öncesi okul imajı teması altında; olumlu imaj nedenleri ile olumsuz imaj nedenleri isimli iki alt tema bulunduğu, kayıt öncesi okul hakkında olumlu imaj nedenleri alt teması altında iyi bir okul olarak tanınma, başarılı okul imajı, özel okul olması, eğitim odaklı okul, temizliğe önem verilmesi, kaliteli eğitim ve oyun temelli öğretim yaklaşımı kodlarının yer aldığı, kayıt öncesi okul hakkında olumsuz imaj nedenlerinin ise; yedi kod halinde sıradanlık, bilinmezlik, Devlet okulu olması, okulun konumu, okulun yeni olması, prefabrik okul yapısı, neden belirtilmemiş şeklinde sıralandığı görülmektedir.

Kayıt öncesi bir okul hakkında velilerde olumlu imaj oluşturan nedenlerle ilgili katılımcıların bazı görüşleri şu şekildedir:

“Okulun önceden daha başarılı olduğunu düşünüyordum.” (K5)

“Kaydetmeden önce de güzel yorumlar duyuyordum” (K7)

“Kaydettirmeden önce daha eğitim odaklı ve çocuğumun akademik gelişimine katkısı olacağını düşünmüştüm ama...” (K8)

“Dıştan baktığım zaman temizliğe dikkat eden bir görüntüsü vardı. Okul bahçesi daima temiz görünüyordu. Çevre düzenlemesi çocuklara uygun görünüyordu.” (K9)

“Özel okullarda daha iyi eğitim verildiği kanaatindeyim.” (K10)

“Kaydettirmeden önce öğrencimin temel yaşam becerilerini kazanacağını düşünmekteydim.” (K11)

“Okula karşı olumlu bir imaja sahiptim ve iyi ki çocuğumu bu okula yazdırdım demiştim. Fakat...” (K12)

“Özellikle ilk okul olduğu için gelişimlerinin ön planda olduğu eğitim sistemleri ve oyun temelli öğretim yaklaşımları bu düşüncenin oluşmasını sağladı.” (K18)

Kayıt öncesi bir okul hakkında velilerde olumsuz imaj oluşturan nedenlerle ilgili katılımcıların bazı görüşleri şu şekildedir:

“Bilmediğim için iyi bir imajı yoktu.” (K2)

“Dışarıdan bakıldığında sıradan bir okul gibi görünüyordu.” (K4)

“Tercih döneminde okulun konumundan dolayı tercih etme konusunda tereddütler yaşadık. Okulun yeni olması tercih konusunda şüpheli yaklaşmamıza sebep oldu.” (K6)

“Mahallede bir devlet okulu olduğunu düşünüyordum. Özel okullarda daha iyi eğitim verildiği kanaatindeyim. Bütçem yeterli olmadığından...” (K10)

“Prefabrik okul idi. İlgimi çekmedi...” (K13)

“Çok sıradan bir okuldu.” (K14)

“Olumsuz bir imaja sahipti.” (K17)

Eğitim ve öğretim başladıktan sonraki okul imajı teması altında; okul imajında olumlu değişim nedenleri ile okul imajında olumsuz değişim nedenleri isimli iki alt tema bulunduğu, Eğitim ve öğretim başladıktan sonra okul imajında olumlu değişim nedenleri alt teması altında yönetici ve öğretmen kadrosu, neden belirtilmemiş, kaliteli eğitim, doyurucu etkinlikler, öğretmenlerin motivasyon ve enerjileri, okulun fiziki şartları isimli altı kodun yer aldığı, Eğitim ve öğretim başladıktan sonra okul imajında olumsuz değişim nedenleri alt teması altında ise; hayal kırıklığı, ticari amaçlar güdülmesi, öğrencinin istenmeyen davranışlar öğrenmesi, beklentilerin karşılanmaması şeklinde dört kod bulunduğu görülmektedir.

Eğitim ve öğretim başladıktan sonra okul imajında olumlu değişim nedenleri ile ilgili katılımcıların bazı görüşleri şu şekildedir:

“Şimdiki imajı daha iyi.” (K2)

“...Ama okul açıldığında öğretmenlerin olağanüstü gayreti beni hayrete düşürdü. Motivasyonları ve enerjileri harikaydı. Doğru okul olduğu için çok mutluyum. Çocuklarım mutlu, ben de mutluyum.” (K4)

“...Ancak okul başladıktan sonra gerek okulun fizik şartları gerek organizasyon, yönetim ve öğretmen kadrosu açısından okulun imajı konusunda olumlu bir etkisi oldu.” (K6)

“Olumlu anlamda değişiklik oldu. Kaydetmeden önce de güzel yorumlar duyuyordum ama çok daha iyi bir okul. Müdür ve öğretmenler çok ilgili kişiler.” (K7)

“...Bütçem yeterli olmadığından çocuğumu kaydettirdiğim okulun hiç de sıradan bir okul olmadığını her türlü eğitimin verildiğini etkinliklerin dolu dolu yapıldığını gördüm.” (K10)

“...sonra personelleri görünce fikrim değişti.” (K13)

“...öğretmenimiz ilgisi ve eğitimi ile fark yarattı iyi ki dedik.” (K14)

“Bakış açısı olumlu yönde değişti.” (K21)

Eğitim ve öğretim başladıktan sonra velilerde oluşan okul imajındaki olumsuz değişim nedenleri ile ilgili katılımcıların bazı görüşleri de şu şekildedir:

“Çok fazla hayal kırıklığına uğramadım. Ama başarıda bir nebze de olsa farklılıklar olduğunu gördüm.” (K5)

“Evet değişti. ...ama süreç içinde maalesef okulun ticari amaçlarla hareket ettiğini gördüm.” (K8)

“Öğrencim okula başladıktan sonra okulların yaşam becerilerinin yanında istenmeyen davranışları da öğrendiğini gördüm. Bu noktada öğrencinin henüz temel öğrenme düzeyindeyken böyle davranışlarla karşılaşması üzücü bir durum olduğundan imaj sarsıldı.” (K11)

“...Fakat ilerleyen süreç beklentimi karşılamayan yetersizliklere şahit olmama neden oldu. Öyle söylendiği ve düşünüldüğü kadar ideal ve başarılı bir okula vermemiş olduğumu fark etmeme neden oldu.” (K12)

Kayıt öncesi ve sonrası imaj değişikliği bulunmuyor teması altında ise; değişim yok isimli tek tema bulunduğu ve bu alt tema altında da iyi, disiplinli düzenli okul imajı; güler yüzlü yaklaşım ve olumlu tutum; yönetici ve öğretmen kadrosu; okulun fiziki imkanları; neden belirtilmemiş şeklinde dört kod bulunduğu görülmektedir. Kayıt öncesi ve sonrası imaj değişikliği bulunmuyor teması altında yer alan ve okulla ilgili imaj algısı değişmeyen katılımcıların bazı görüşleri şu şekildedir:

“Kayıt yaptırmadan önce iyi bir okul olduğunu duyarak kayıt yaptırmıştım. Çocuğum okurken de yine aynı şekilde iyi, disiplinli düzenli bir okul olduğunu düşünüyorum.” (K15)

“Okul en başında güler yüzle yaklaştı çocuklara. Her daim olumlu bir tutum sergiledi. Demokratik bir anlayışla yaklaşılması konusunda dikkatimizi çekmişti. Sonrasında da bir değişim olmadı.” (K16)

“Okulun dıştan görünümü ve okul hakkında söylenenler iyiydi. Kaydettikten sonra da fikrim değişmedi. Hocaları, idaresi ve okulum fiziki imkanları iyiydi.” (K19)

“Hayır. Çocuğumun gittiği okulu daha önce araştırıp kaydettiğim için imaj değişikliği yaşamadım. Süreç içerisinde okulun tutum ve davranışları doğrultusunda görüşlerimi güncelleyeceğim.” (K22)

Öğretmenlerin Okul İmajına Katkısı

Araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formunda bulunan ve öğretmenlere yöneltilen öğretmenlerin okul imajına katkılarının olup olmadığı ve varsa nasıl olduğu şeklindeki açık uçlu soruya katılımcıların vermiş olduğu cevaplar neticesi oluşturulan tema ve kodlar Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3. Öğretmenlerin Okul İmajına Katkılarına İlişkin Temalar ve Görüşler

Temalar	Kodlar	f
İletişim Becerileri ve Davranışları	Veli ve öğrencilerle iletişim kurma becerileri	7
	Öğretmenlerin üslup, tavır ve davranışları	5
	Öğrencilere karşı sıcakkanlı ve ilgili tutumları	5
	Öğretmenlerin özveri ve çalışkanlığı	3
	Veli görüşme ve ziyaretleri	2
	Görev ve sorumluluk duygusu ile hareket etmeleri	2
	Öğretmenin olumsuz davranışları	1
Mesleki Bilgi ve Deneyimleri	Mesleki başarı, deneyim ve bilgi birikimi	4
	Yenilikçi, eleştirel ve yaratıcı düşünme becerilerine sahip olmak	1
	Teknoloji kullanım becerileri	1
	Sık aralıklarla deneme sınavları yapmak	1
	Öğretmenlerin kullandığı eğitim yöntem ve materyalleri	1
	Okul ve sınıfın sınavlardaki başarısı	1
Diğer Hususlar	Öğretmenler okulun aynasıdır	3
	Sosyal aktiviteler	1
	Öğretmenin kıyafeti	1
	Okulu sahiplenmesi	1

Tablo 3 incelendiğinde; öğretmenlerin okul imajına katkılarına ilişkin katılımcıların görüşlerinin; iletişim becerileri ve davranışları, mesleki bilgi ve deneyimleri, diğer hususlar isimli üç tema belirlendiği görülmektedir.

İletişim becerileri ve davranışları teması altında; veli ve öğrencilerle iletişim kurma becerileri; öğretmenlerin üslup, tavır ve davranışları; öğrencilere karşı sıcakkanlı ve ilgili tutumları; öğretmenlerin özveri ve çalışkanlığı; veli görüşme ve ziyaretleri; görev ve sorumluluk duygusu ile hareket etmeleri; öğretmenin olumsuz davranışları isimli yedi kod bulunduğu görülmektedir. Katılımcıların iletişim becerileri ve davranışları teması altında yer alan bazı görüşleri şu şekildedir:

“Öğrencilere ilgili olan öğretmen, okulu öğrencilere karşı özenli gösterir. Ayrıca başarıya katkı sağlayarak okul imajına olumlu katkı sunar.” (K1)

“Öğrencilere olan ilgi ve alakaları etkili olur.” (K2)

“Aşırı özverili kişiler. Hep pozitif bir şekilde yaklaşıyorlar. Veli ile iletişimleri çok iyi.” (K4)

“Öğretmenlerden bazıları çok fazla emek veriyor. Öğrencilerle yakından ilgileniyor. Okul zamanları dışında özel görüşmeler yaparak çocukların motivasyonunu artırıyor.” (K5)

“İletişim becerileri konusunda yetkin olmaları...” (K6)

“Sürekli olarak veliler ile iletişim halindeler. Hoşgörülü ve kibarlar.” (K7)

“Öğretmenlerin okul imajına katkıları var olduğunu düşünüyorum. Öğretmenler veliler ile daha çok iletişimleri ve muhataplıkları olduğu için imaj yaratmada önemli bir paydaşa sahiplerdir. İletişim becerileri sorun çözme odaklı olmaları çok önemlidir.” (K9)

“Okulda öğretmenler ve okul idaresi çalışır. Reklamını veli yapar. Çevrenin olumlu görüşü velilerin yorumu da okulun imajını oluşturur.” (K10)

“Tabi ki var, örnek olma şekli, iletişim kurma becerileri, çocuğa tavrı, yaklaşımı, veli ile olan iletişimi, her konuda objektif davranma yeteneği.” (K14)

“Öğretmenler görevlerini gerektiği gibi yerine getirdiği takdirde tabi ki okul imajı bu durumdan olumlu olarak etkilenir. Ancak bir tane bile öğretmenin olumsuz davranışı olduğunda bu durum okula mal edilerek okulun imajı olumsuz etkileniyor.” (K15)

“Çocuklarla iletişimi onları kucaklayışı veliler olarak en önde gelen isteklerimizdir.” (K16)

“Kesinlikle var. Öğretmenlerin eğitime ve öğrenciye yaklaşımı okulun imajına olumlu katkı yapar. İdare ile olan ilişkisi olumlu etki yapar.” (K17)

“Evet var. Özellikle veli ziyaretleri.” (K18)

“Sıcakkanlı ve ilgili tutumları olumlu yönde etkiledi. Güven verici ortamları da içimi ayrı bir rahatlattı. Sorumluluk duygularının yüksek olması da çok iyi.” (K19)

Mesleki bilgi ve deneyimleri teması altında; mesleki başarı, deneyim ve bilgi birikimi; yenilikçi, eleştirel ve yaratıcı düşünme becerilerine sahip olmak; teknoloji kullanım becerileri; sık aralıklarla deneme sınavları yapmak; öğretmenlerin kullandığı eğitim yöntem ve materyalleri; okul ve sınıfın sınavlardaki başarısı isimli altı kod bulunduğu görülmektedir. Katılımcıların mesleki bilgi ve deneyimleri teması altında yer alan bazı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir:

“Bir okulun imajını belirleyen zaten öğretmenlerdir... Okulun veya sınıfın sınavlardaki başarı durumunda imajını olumlu yönde etkiler.” (K2)

“Öğretmenler birçok açıdan okul imajına katkı sağlamaktadır. Öğretmenlerin kullandığı eğitim yöntem ve materyalleri, dolayısıyla öğretim kalitesi okulun imajını olumlu yönde etkiler. Ayrıca, öğretmenlerin eğitim verirken sahip oldukları tutum ve tavırları da okulun sahip olduğu atmosfer açısından olumlu izlenim oluşturmaktadır.” (K3)

“Öğretmenlerin öncelikle bilgi birikimleri bakımından okul imajına etkileri vardır. Deneyim sahibi olmaları okul imajına çok etkisi vardır. ...Dijital bilgi ve teknoloji

kullanım becerilerim hakkında yetkin olmaları, Yenilikçi, eleştirel ve yaratıcı düşünme becerilerine sahip olmaları bir eğitim kurumun imajı yönünde çok etilidir.” (K6)

“Elbette vardır. Alanında kendini yetiştiren öğretmen her zaman için tercih sebebidir. Bu nedenle öğretmenlerin seviyeleri ve nitelikli olmaları o okulun tercih edilmesinde öncelikli nedendir.” (K8)

“Okuldaki öğrenmelerin sınır koşulu öğrenci ve öğretmen becerileridir. Bütün bunlar beraber değerlendirilince imaja katkı değil doğrudan imaj yaratıcısıdır.” (K11)

“Okulun imajını belirleyen temel faktör öğretmenin bizzat kendisidir. Bir velinin okul arayışı aslında mesleğinde başarısıyla kendini kanıtlamış ve marka olmuş bir öğretmene ulaşma arayışıdır. Bir okul öğretmenin başarısı kadar ilerleyebilir. Geriye kalan her şey tali veya ikincildir.” (K12)

“Sık aralıklarla yapılan deneme sınavları.” (K18)

Diğer hususlar teması altında; öğretmenler okulun aynasıdır, sosyal aktiviteler, öğretmenin kıyafeti, okulu sahiplenmesi isimli dört kod bulunduğu görülmektedir. Katılımcıların diğer hususlar teması altında yer alan bazı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir:

“Öğretmenler okulun aynasıdır.” (K1)

“Bir okulun imajını belirleyen zaten öğretmenlerdir.” (K2)

“Var. Öğretmen okulun vizyonunun oluşturulmasında birincil etkindir.” (K11)

“Vardır. Sahiplenirse imaj daha iyi olur. Sahiplenmezse sıkıntılar olur.” (K13)

“Evet var. ...Sosyal aktiviteler.” (K18)

“Evet var. Veli doğrudan öğretmenlerle muhatap oluyor. Öğretmenin kıyafetinden üslubuna varana kadar her hareketi okulun imajını etkiliyor.” (K20)

Okul İmajını Geliştirmek İçin Neler Yapılması Gerektiğine İlişkin Katılımcıların Görüşleri

Araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formunda bulunan ve öğretmenlere yöneltilen “Sizce okul, imajını geliştirmek için (imaj faktörleri) neler yapmalıdır? a. Fiziki faktörler: görsel kimlik ve tasarım, b. Sosyal sorumluluk, c. İletişim, d. Kalite” şeklindeki açık uçlu soruya katılımcıların vermiş olduğu cevaplar neticesi oluşturulan tema ve kodlar Tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 4. Okul İmajını Geliştirmek İçin Neler Yapılması Gerektiğine İlişkin Katılımcıların Görüşleri

Temalar	Kodlar	f
Fiziki Faktörler	Fiziki şartları iyileştirmek	15
	Görsel kimlik ve tasarım	5
	Temizlik ve hijyen	4
Sosyal Sorumluluk	Sosyal sorumluluk projeleri	7
	Tören ve gösterilere çevrenin davet edilmesi, çevreyle ilişkilerin artırılması	2
	Öğrencilerin olumlu yanlarını desteklemek	1
İletişim	Veli ve öğrencilerle sağlıklı iletişim	10
	Akademik, sosyal, sportif sanatsal başarı ve etkinliklerin sosyal medya, web sayfası, yazılı ve görsel basında paylaşılması	2
	Velileri bilgilendirmek ve okul işleyişine katmak	1
Kalite	Eğitim-öğretim kalitesi ve akademik başarı	8
	Okul idaresi ve öğretmenlerin öğrencilere ilgi düzeyi	2
	Mesleki ve pedagojik olarak yeterli öğretim kadrosu	2
	Yetkin bir rehberlik servisi	1

Tablo 4 incelendiğinde; okul imajını geliştirmek için neler yapılması gerektiğine ilişkin katılımcı görüşlerinin; fiziki faktörler, sosyal sorumluluk, iletişim, kalite olmak üzere dört tema altında toplandığı görülmektedir. Fiziki faktörler teması altında; fiziki şartları iyileştirmek, görsel kimlik ve tasarım, temizlik ve hijyen isimli üç kod bulunduğu görülmektedir. Fiziki faktörler konusunda görüş ifade eden katılımcıların bazı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir;

“Okulun fiziki şartları ve temizliği önemlidir.” (K1)

“Öncelikle fiziksel durumu.” (K2)

“Fiziki faktörlerden görsel kimlik ve tasarım tıpkı kıyafet gibi okulla ilgili ilk izlenim açısından çok önemlidir.” (K3)

“Fiziki şartlar önemli, temizlik özellikle.” (K4)

“Fiziki şartları da belli bir standartta tutmaları lazım.” (K7)

“...zengin materyal desteği sunan ve fiziksel şartlarının mükemmel olduğu okul, imajını her daim geliştirir.” (K8)

“Anılan bütün faktörler etkilidir. Bunlar içerisinde pandemi süreci sonrası fiziksel faktörlerin etkinliği artmıştır.” (K11)

“Öğrenme ortamı öğrencinin ne kadar fazla duyusuna hitap edebilirse o kadar öğrenme kalıcılığı ve başarı artar. Bu yüzden fiziksel donanım önemlidir.” (K12)

“Fiziki, görsel, tasarım...” (K13)

“Öncelikle imaj çok önemli, fiziki ortam düzenli temiz ve güzel olmalı.” (K14)

“Fiziki imkanlar mümkün olduğunca geliştirilmeli okullara spor salonu, müzik atölyesi, resim atölyesi, kütüphane kesinlikle yapılmalı.” (K15)

“Öncelikle fiziki faktörler okul imajının olmazsa olmazıdır. Hijyen ve temizlik.” (K18)

“Okulun girişi ve bahçesi mutlaka düzgün olmalıdır.” (K20)

“Sağlıklı fiziksel koşullar...” (K21)

“Okulların imajları ilk etapta fiziksel özellikler ve sosyal sorumlulukla oluşturulur. Bu bileşenlerin artırılması okulun gelişimi için katkı sağlayacaktır. Görsel kimlik tasarımı geliştirilen okulların öğrencilerin tercih etmesini sağlar.” (K22)

Sosyal sorumluluk teması altında; sosyal sorumluluk projeleri; tören ve gösterilere çevrenin davet edilmesi, çevreyle ilişkilerin artırılması; öğrencilerin olumlu yanlarını desteklemek isimli üç kod bulunduğu görülmektedir. Sosyal sorumluluk konusunda görüş ifade eden katılımcıların bazı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir;

“Sosyal sorumluluk olarak öğrenciler sosyal projelerde görevlendirilebilir.” (K1)

“Sosyal sorumluluk projeleri de okulun topluma verdiği katkı açısından önemli bir yer tutmaktadır.” (K3)

“Öğrencilerin olumlu yanları desteklenmelidir.” (K4)

“Okul imajının gelişmesinde kuşkusuz hepsinin katkısı vardır. Veli olarak öğrencilerin ilgi ve yeteneklerini dikkate alarak, sosyal gelişimlerini destekleyen... okul, imajını her daim geliştirir.” (K8)

“Çevresel faktörler okulun yanında dış görünüşü yapılan törenlerin yapılan gösterilerin düşünülerek hazırlanması çevrenin davet edilmesi başarıların yaygınlaştırma kapsamında insanlara iletilmesi çevredeki farkındalığı ve okulun kalitesini artırır.” (K10)

“Anılan bütün faktörler etkilidir. ...Bir diğer toplumsal yaşantı kaynaklı önemi artan faktör sosyal sorumluluk boyutudur. Diğer boyutlar okulun içsel sürecinde etkindir.” (K11)

“Çevreyle ilişkiler artmalıdır.” (K16)

“Öğrencilere kazandıracakları sosyal sorumluluklarda imajın önemli bir ayağıdır.” (K18)

“Çevre ve sosyal sorumluluk projelerine mutlaka katılmalıdır.” (K20)

İletişim teması altında; veli ve öğrencilerle sağlıklı iletişim; akademik, sosyal, sportif sanatsal başarı ve etkinliklerin sosyal medya, web sayfası, yazılı ve görsel basında paylaşılması; velileri bilgilendirmek ve okul işleyişine katmak isimli üç kod bulunduğu görülmektedir. İletişim konusunda görüş ifade eden katılımcıların bazı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir;

“Ayrıca öğrencilerle kurulacak sağlıklı iletişim öğrencinin özgüven kazanmasında, değerli hissetmesinde önemli olacaktır.” (K1)

“Veli ile iletişime önem verilmeli.” (K4)

“İdare ve öğretmenler iletişimi sağlamak adına çalışmalar sürdürmelidir.” (K7)

“İletişim önemlidir. Çünkü her şey doğru iletişim ile başlar. Okul paydaşlarını oluşturan etmenlerin iletişime önem vermeleri gerekir.” (K9)

“Web sayfası ve sosyal medya paylaşımları çok önemlidir. Yazılı ve görsel basın yarışmalar dereceler ödülleri yapılan etkinlik ve çalışmalar okul imajına olumlu katkı sağlar.” (K10)

“... ve iletişim önemli etkenlerden.” (K13)

“Okulun sosyal sportif, sanatsal ve akademik başarıları sosyal medyada ve web sayfalarında paylaşılmalı.” (K15)

“Okul ve aile arasındaki iletişim düzenli iki yönlü ve anlamlı olmalıdır. Çevreyle ilişkiler artmalıdır.” (K16)

“Veli ve öğrenci ile öğretmenlerin kurduğu iletişim çok önemlidir.” (K19)

“Okullar velileri bilgilendirme ve okul işleyişine katma konusunda aktif olmalıdır.” (K20)

Kalite teması altında; eğitim-öğretim kalitesi ve akademik başarı, okul idaresi ve öğretmenlerin öğrencilere ilgi düzeyi, mesleki ve pedagojik olarak yeterli öğretim kadrosu, yetkin bir rehberlik servisi isimli dört kod bulunduğu görülmektedir. Kalite konusunda görüş ifade eden katılımcıların bazı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir;

“Kalite içinse üniversite kazandırma oranına bakmak gerekir.” (K1)

“Ve olmazsa olmaz başarı durumu.” (K2)

“Okulun eğitim öğretim kalitesi de o okulda okuyacak bireyler açısından son derece önem taşımaktadır.” (K3)

“Akademik başarıya odaklanmış bir kurum olması, Bilgiye erişim konusunda gerekli kadro ve donanımına sahip olmak.” (K6)

“Kaliteli bir eğitim okul imajının temelidir.” (K7)

“Okul imajının gelişmesinde kuşkusuz hepsinin katkısı vardır. ...bilgi ve donanımıyla akademik gelişimine önem veren ...okul, imajını her daim geliştirir.” (K8)

“...Ardından mesleki ve pedagojik olarak yeterli donanımına sahip eğitimcilerin rolü ve iletişimde ne kadar aktif oldukları başat bir faktör olmak durumundadır.” (K12)

“Öğretim kadrosunun mesleki gelişimi sağlanmalıdır.” (K16)

“Eğitim kalitesi de okula olan güven açısından önem arz etmektedir.” (K19)

Okul Yönetiminin Okul İmajını Yönetmekte Başarılı Olup Olmadığı ve Nedenleri Hakkında Katılımcıların Görüşleri

Araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formunda bulunan ve öğretmenlere yöneltilen; okul yönetiminin okul imajını yönetmekte başarılı olup olmadığı ve nedenlerine ilişkin açık uçlu soruya katılımcıların vermiş olduğu cevaplar neticesi oluşturulan ve okul yönetimlerinin okul imajını yönetmekteki başarısını gösterir Tablo 5 ve Tablo 6 aşağıda sunulmuştur.

Tablo 5. Okul Yönetimlerinin Okul İmajını Yönetmekteki Başarısına İlişkin Katılımcıların Görüşleri

Tema	f	%
Başarılı	11	50,00 %
Kısmen Başarılı	2	9,09 %
Başarılı değil	4	18,18 %
Görüş belirtmeyenler	5	22,73 %
Toplam	22	100,00 %

Tablo 5 incelendiğinde; okul yönetimlerinin okul imajını yönetmekteki başarısına ilişkin olarak katılımcıların okul yönetimlerini; yüzde 59 oranında başarılı ya da kısmen başarılı, yüzde 18,18 oranında başarısız bulduğu ve yüzde 22,73 oranındaki katılımcının da bu konuda görüş belirtmediği görülmektedir.

Tablo 6. Okul Yönetimlerinin Okul İmajını Yönetmekte Başarılı ve Başarısız Olma Nedenlerine İlişkin Katılımcıların Görüşleri

Temalar	Kodlar	f
Okul Yönetimini Okul İmajını Yönetmekte Başarılı Kılan Nedenler	İletişim becerileri ve iletişime açıklık	4
	Paydaşlarla iş birliği içerisinde çalışmak	3
	Web sayfası, e-dergi, törenler ve bunların sunumu	2
	Yenilikleri takip ve uygulama yeteneği	2
	Çevreyle bütünleşme	1
	Çözüm odaklı yönetim anlayışı	1
	Kurallara uymak ve disiplin	1
	Diyalog	1
	Fiziki koşulların yeterliliği	1
	Güven	1
	İş bölümü	1
	Katılımcı ve esnek yönetim anlayışı	1
	Öğretmen ve öğrenciye destek olmak	1
	Samimiyet	1
	Seri denemeler	1
	Sosyal aktiviteler	1
	Sportif etkinlikler	1
	Tecrübe ve akademik donanım	1
	Temizlik	1
	Tübitak projeleri	1
	Yararlı çalışmaların videolarının uygun yerlerde gösterilmesi	1
Okul Yönetimini Okul İmajını Yönetmekte Başarısız Kılan Nedenler	İletişim eksikliği	1
	Mesleğe saygı ve bağlılığın az oluşu	1
	Motivasyon düşüklüğü	1
	Öğrencilere yönelik etkinlikler yapmamak	1
	Samimiyetsizlik	1
	Yeniliğe açık olmamak	1
	Yönetim konusunda eğitimsizlik	1

Tablo 6 incelendiğinde; okul yönetimlerinin okul imajını yönetmekte başarılı ve başarısız olma nedenlerine ilişkin katılımcı görüşlerinin; okul yönetimini okul imajını yönetmekte başarılı kılan nedenler ile okul yönetimini okul imajını yönetmekte başarısız kılan nedenler olmak üzere iki tema altında toplandığı görülmektedir. Okul yönetimini okul imajını yönetmekte başarılı kılan nedenler teması altında; iletişim becerileri ve iletişime açıklık, paydaşlarla iş birliği içerisinde çalışmak, web sayfası e-dergi törenler ve bunların sunumu, yenilikleri takip ve uygulama yeteneği, çevreyle bütünleşme, çözüm odaklı yönetim anlayışı, kurallara uymak ve disiplin, diyalog, fiziki koşulların yeterliliği, güven, iş bölümü, katılımcı ve esnek yönetim anlayışı, öğretmen ve öğrenciye destek olmak, samimiyet, seri denemeler, sosyal aktiviteler, sportif etkinlikler, tecrübe ve akademik donanım, temizlik, Tübitak projeleri, yararlı çalışmaların videolarının uygun yerlerde gösterilmesi isimli yirmi bir kod bulunduğu görülmektedir. Okul yönetimini okul imajını yönetmekte başarılı kılan nedenler konusunda görüş ifade eden katılımcıların bazı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir;

“Bence başarılı. Çünkü fiziki koşullar eğitim ortamı için oldukça yeterli. Temizlik yönünden başarılı. Sportif etkinlikler, Tübitak projeleri, okula ait dergimiz tüm bunları sayabiliriz.” (K1)

“Kısmen başarılı. Yapılan sosyal aktiviteler. Ve planlanan seri denemeler.” (K2)

“Okul yönetimindeki idareci kadronun tecrübe ve deneyimleri bakımından, Akademik açıdan gerekli donanım sahip olmalarından dolayı süreci yönetmekte oldukça başarılıdırlar. İletişim becerileri bakımından yetkin olmaları da okul imajını olumlu etkileri olmaktadır. Ayrıca katılımcı ve esnek bir yönetim anlayışın tercih etmeleri, karar süreçlerinde okulun tüm paydaşlarına şans tanımaları kapsayıcı eğitim modelini uygulamalarıyla örtüşmektedir. Bu durum kurumun imajı bakımından geliştirici etkileri vardır.” (K6)

“Evet başarılı. Müdür ve müdür yardımcılarımız; her konuda iletişime açıklar. Kaliteli bir eğitim için öğretmenler ile hareket ediyorlar. Ayrıca veli okul iş birliği konusunda her türlü desteği verdiklerini belirtmem gerekir.” (K7)

“Bence başarılı. Her türlü çalışmalar itinayla hazırlanıyor. Web sayfası, e-dergi, törenler ve bunların sunumu konusunda çok iyiler. Veli iletişimi çok güzel. Okul içerisinde velilerin ve öğrencilerin göreceği yerlerde yapılan güzel çalışmaların video yayınları ile gösterilmesi muhteşem.” (K10)

“Evet başarılı, çünkü öğretmen ve öğrenciye destek olup isteklerini karşılama çabasında, yapılan yenilikleri takip ve uygulama konusunda yetenekli, vizyon sahibi.” (K14)

“Evet ben başarılı buluyorum. Okul idaresi veli ile iletişim halinde. Herhangi bir problem sıkıntı olduğunda idare ile konuştuğunuzda çözüm üretip sorunu yok saymıyorlar.” (K15)

“Okul yönetimi imajını yönetmekte başarılıdır. Okul yöneticileri öğrencilerin duyuşsal, zihinsel ve devinsel gelişimi bakımından öğretmenler, öğrenciler, öğrenci aileleri ve diğer kurum ve kuruluşlarla iş birliğini geliştirmeye odaklı çalışır. Çevreyle bütünleşerek daha etkili eğitimleri gerçekleştirirler.” (K16)

“Bence başarılıdır. Öncelikle tüm paydaşlarla (öğrenci öğretmen veli ve çalışanlarla) koordineli bir şekilde çalışıyor. En küçük bir krizi bile fırsata çevirebiliyor. Kendini sürekli yenileyip güncel tutuyor.” (K18)

“Kurallara önem veren disiplinli bir yapısı olduğu için başarılı buluyorum. Net cevaplar vermesi güven veriyor. Ayrıca okul güvenliğine ve eğitime verdiği önemde bu başarıyı olumlu yönde etkiliyor.” (K19)

“Evet, doğru diyalog, güzel iş bölümü ve doğru bir iklim oluşturarak okul imajını yükseltebilir.” (K21)

Okul yönetimini okul imajını yönetmekte başarısız kılan nedenler teması altında; iletişim eksikliği, mesleğe saygı ve bağlılığın az oluşu, motivasyon düşüklüğü, öğrencilere yönelik etkinlikler yapmamak, samimiyezsizlik, yeniliğe açık olmamak, yönetim konusunda eğitimsizlik isimli yedi kod bulunduğu görülmektedir. Okul yönetimini okul imajını yönetmekte başarısız kılan nedenler konusunda görüş ifade eden katılımcıların bazı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir;

“Çok başarılı olduğunu söyleyemem. Çünkü okulun farklı birimleri arasında iletişim eksikliği bulunmaktadır. Bu da birçok problemi beraberinde getirmektedir.” (K3)

“Çok başarılı olduğunu düşünmüyorum. Sebebi de yeniliğe çok açık olmaması. Öğrencilerin motivasyonunu artıracak etkinlikler yapmaması.” (K5)

“Maalesef gereken özen gösterilmemekte ve kalite odaklı yaklaşımdan uzak günü kurtarmaya dönük çözümlerle havanda adeta su dövülmektedir. Mesleğine olan saygısının ve bağlılığının az olması, başarıya dair motivasyon düşüklüğü en temel faktör sayılabilir.” (K12)

“Çok başarılı olduğunu söyleyemem. Tüm idarecilerin bu kanıda eğitilip yetkinleştirilmesi gereklidir. Okul müdürlerine maddi anlamda daha fazla hareket alanı sağlanmalıdır.” (K20)

Okul Yönetiminin Okul İmajını Yönetmedeki Başarısı Hakkında Katılımcıların Görüşleri

Araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formunda bulunan ve öğretmenlere yöneltilen okul yönetiminin okul imajını yönetmede başarısı hakkındaki görüşlerinin neler olduğuna ilişkin açık uçlu soruya katılımcıların vermiş olduğu cevaplar neticesi oluşturulan tema ve kodlar Tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 7. Okul Yönetiminin Okul İmajını Yönetmedeki Başarısı Hakkında Katılımcıların Görüşlerine İlişkin Temalar ve Kodlar

Temalar	Kodlar	f
Okul İmajını	Etkili ve olumlu iletişim	4
Yönetme	Dış görünüşü ve fiziki şartları iyi tutmak	2
Konusunda Başarılı	Farklı çalışmalara düşüncelere fırsat verilmesi	2
Yönetimlerle İlgili	Görev ve sorumlulukların paylaşılması	2
Görüşler	İstikrar	2
	Motivasyon	2
	Planlı, sistemli ve koordineli çalışma	2
	Sürekli yenilenme ve hedef yükseltmek	2
	Disiplini sağlamak	1
	Okullar arası rekabet	1
	Yöneticinin teknolojik bilgi ve beceri bakımından birikimli olması	1
	Yöneticinin karakterli ve kabiliyetli oluşu	1
Okul İmajını	Eğitimin yararına olacak uygulamalara ağırlık vermek	1
Yönetme	İdarecilerin dinamik genç öğretmenler arasından seçilmemesi	1
Konusunda	İletişimde kopukluk	1
Başarısız	Maddi imkansızlıklar	1
Yönetimlerle İlgili	Okul yönetiminde uyumsuzluk	1
Görüşler	Okulun ast-üst ilişkisi ile yönetilmeye çalışılması	1
	Sosyal medyada çizilen imajla gerçek durumun tutarsızlığı	1
	Yöneticilerin liderlik ruhuna sahip olmaması	1
	Yönetimin yeni fikirlere açık olmaması	1
Okul İmajını	Yeterli maddî kaynak temini	2
Yönetme	İdarenin kurallara uyarak örnek olması	1
Konusunda	Okul imajını iyileştirmek için farklı alanlarda uygulamalar	1
Katılımcıların Bazı	yapmak	
Önerileri	Paydaşlar arasındaki iletişimi kuvvetlendirmek	1
	Velileri doğru yönlendirmek ve bilgi paylaşımı	1
	Yöneticilerin yenilikçi esnek ve katılımcı bir anlayışa sahip olması	1
	Yöneticilerin yüksek lisans seviyesinde eğitim görmesi	1

Tablo 7 incelendiğinde; okul yönetiminin okul imajını yönetmedeki başarısı hakkında ilişkin katılımcı görüşlerinin; okul imajını yönetme konusunda başarılı yönetimlerle ilgili görüşler, okul imajını yönetme konusunda başarısız yönetimlerle ilgili görüşler, okul imajını yönetme konusunda katılımcıların bazı önerileri olmak üzere üç tema altında toplandığı görülmektedir.

Okul imajını yönetme konusunda başarılı yönetimlerle ilgili görüşler teması altında; etkili ve olumlu iletişim, dış görünüşü ve fiziki şartları iyi tutmak, farklı çalışmalara düşüncelere fırsat verilmesi, görev ve sorumlulukların paylaşılması, istikrar, motivasyon, planlı sistemli ve koordineli çalışma, sürekli yenilenme ve hedef yükseltmek, disiplini sağlamak, okullar arası rekabet, yöneticinin teknolojik bilgi ve beceri bakımından birikimli olması, yöneticinin karakterli ve kabiliyetli oluşu isimli on iki kod bulunduğu görülmektedir. Okul imajını

yönetme konusunda başarılı yönetimlerle ilgili görüşler teması altında yer alan bazı katılımcı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir;

“...Ayrıca dijital ve teknolojik bilgi, beceri ve yetkinlikler bakımından oldukça birikim ve deneyim sahibidirler. İletişim becerileri konusunda yetkin olmaları okulun her yönüyle bir dünya vatandaşı yetiştirme potansiyelini artırıyor.” (K6)

“Okulun fiziksel imajını yürütmek okul yönetimine aittir. Bu konuda başarılıdır. Veliler ile iletişimleri de olumludur. Okul içinde kendini gösteren kuralların işlendiği görülebilmektedir.” (K9)

“Planlı ve sistemli koordineli çalışma etkili iletişim, görev ve sorumlulukları eşit paylaşma, farklı çalışmalara düşüncelere fırsat veriliyor olması, karar alma sürecinde öğretmenlerin çoğunluğunun onayına dikkat edilmesi, ortak karar verilmesi, okulun imajı ve başarısını mükemmel bir şekilde arttırmaktadır.” (K10)

“Özellikle okulun fiziki imkanlarının geliştirilmesinde aldıkları rol değerlidir. Sosyal sorumluluk ve görev paylaşımları noktasında katkıları başarıyı artırmaktadır. Projeler noktasında destek ve kolaylaştırıcı olması başarıyı artırmaktadır.” (K11)

“Tamamen yöneticinin karakteri ve kabiliyeti ile alakalı olduğunu düşünüyorum, Sürdürülebilir düzenli kurallar, olumlu bir okul atmosferi için çok önemli, ayrıca veli öğretmen ve öğrenci görüşlerini değerlendiren disiplini sağlamış okul dışarıdan da imaj olarak fark olumlu dönüşler alıyor.” (K14)

“Öğretmenleri doğru motive ederek ve doğru planlamalar yaparak olumlu sonuçlar elde ediyor. Memnun ayrılan her veli bunu çevresinde olumlu konuşmalarla dile getirdiği için Okul olumlu bir imaj sergiliyor. Öğrenci öğretmen veli idare iletişimi doğru kurulduğu sürece de okul her açıdan çok başarılı oluyor.” (K15)

“Ben başarılı buluyorum. Özellikle diğer okullarla rekabet halinde olması onları daha diri tutuyor. Monoton bir eğitim anlayışındansa sürekli kendilerini yenilemeleri okul imajına olumlu yansıyor.” (K18)

“Dış görünüşü ve fiziki şartları iyi tutmaya çalışması ve istikrarlı olması başarıyı sağlıyor. Eğitim ortamlarını düzenlemekteki katkısı da takdire şayan. Öğretmenlerle ve velilerle iş birliği sağlaması okul imajını yönetmesinde başarı sağlıyor.” (K19)

Okul imajını yönetme konusunda başarısız yönetimlerle ilgili görüşler teması altında; eğitimin yararına olacak uygulamalara ağırlık vermek, idarecilerin dinamik genç öğretmenler arasından seçilmemesi, iletişimde kopukluk, maddi imkansızlıklar, okul yönetiminde uyumsuzluk, okulun ast-üst ilişkisi ile yönetilmeye çalışılması, sosyal medyada çizilen imajla gerçek durumun tutarsızlığı, yöneticilerin liderlik ruhuna sahip olmaması, yönetimin yeni fikirlere açık olmaması isimli dokuz kod bulunduğu görülmektedir. Okul imajını yönetme konusunda başarısız yönetimlerle ilgili görüşler teması altında yer alan bazı katılımcı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir;

“Okul yönetimi okul imajını daha iyiye çekmek için farklı alanlarda uygulamalar yapabilir. Birimler arasındaki iletişimi kuvvetlendirerek daha güçlü bir dinamik oluşturulabilir. Ayrıca eğitimin yararına olacak uygulamalara daha çok ağırlık verilebilir.” (K3)

“Okul idaresi maddi imkansızlıklar sebebiyle pek fazla etkinlik yapamamakta. Yeni fikirlere açık değil. Daha dinamik genç idareciler olmalı.” (K5)

“Okul yönetimi okulların etkinliğinde önemli rol oynar. İmajın geliştirilmesi okul yönetiminin uyum içerisinde çalışmasına bağlıdır. Öğretmen performansı, öğrencilerin akademik başarısı tüm bunlar okul yönetiminin okul imajını geliştirmesine bağlıdır. Birbirinden kopuk, iletişim olmayan ve sürekli üstencilikle yönetilmeye çalışılan okullarda okul imajının gelişimi mümkün değildir. Maalesef günümüzde okullar bu şekilde yönetilmektedir. Okul yönetiminde liderlik ruhuna sahip yöneticiler bulunmamaktadır. Okullar askeri düzenle yönetilmekte olup daha çok ast-üst ilişkisi ile yönetilmeye çalışılmaktadır. Bunun okul imajına katkısı negatif yönde olmaktadır.” (K8)

“Kısmen başarılı. Ancak sosyal medyada ile çizilen imajın gerçekle tutarlılığı sorgulanmalı.” (K17)

Okul imajını yönetme konusunda katılımcıların bazı önerileri ile ilgili görüşler teması altında; yeterli maddî kaynak temini, idarenin kurallara uyarak örnek olması, okul imajını iyileştirmek için farklı alanlarda uygulamalar yapmak, paydaşlar arasındaki iletişimi kuvvetlendirmek, velileri doğru yönlendirmek ve bilgi paylaşımı, yöneticilerin yenilikçi esnek ve katılımcı bir anlayışa sahip olması, yöneticilerin yüksek lisans seviyesinde eğitim görmesi isimli yedi kod bulunduğu görülmektedir. Okul imajını yönetme konusunda katılımcıların bazı önerileri ile ilgili görüşler teması altında yer alan bazı katılımcı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir;

“Okul yönetimi okul imajını daha iyiye çekmek için farklı alanlarda uygulamalar yapabilir. Birimler arasındaki iletişimi kuvvetlendirerek daha güçlü bir dinamik oluşturulabilir. Ayrıca eğitimin yararına olacak uygulamalara daha çok ağırlık verilebilir.” (K3)

“İdare ne kadar enerjik olursa bu öğretmene o kadar yansır. İdare zamanında okula gelirse öğretmen de gelir. İdare kurallara göre hareket ederse öğretmen de ona uyar. İş bölümü düzgün yapılmalı. Herkes taşın altına elini koyarsa okulun imajına da bu yansır.” (K4)

“Öncelikle yönetim kadrosundaki tüm personel yüksek lisans seviyesinde eğitime sahip olmaları, yenilikçi esnek ve katılımcı bir anlayışa sahip olmaları okulun gerek akademik gerekse diğer yönlerden gelişimine oldukça etkisi vardır.” (K6)

“Etkili eğitim için uygun ortamları oluşturmak açısından maddî kaynak sağlama oldukça önemlidir. Okul yöneticileri, yönetmelikler çerçevesinde kalarak da okula kaynak sağlayabilirler. Bu anlamda gönüllüler teşvik ediliyor ve eğitsel etkinlikler için sponsor sağlanabiliyor.” (K16)

“Okul yönetimi imkân ve olanaklar ölçüsünde başarılı. İyi bir eğitim ile daha başarılı olacağına inanıyorum. Okulların gelirinin artması imaj için mutlak gereklidir.” (K20)

“Kesinlikle ana unsur okul yönetiminin bizleri plan program doğrultusunda doğru yönlendirmesi ve bu yönlendirme sonucunda bizden dönütler alıp katedilen yol ile ilgili istatistik verileri bizlerle paylaşması gerekmektedir.” (K21)

Sonuç ve tartışma

Okul imajı konusunda veli görüşlerinin değerlendirilmesi yönelik öğretmen görüşlerinin belirlenmesi amacıyla yapılan araştırmada katılımcılara; çocukları okula başladıktan sonra okula dair imajlarının değişip-değişmediği ve okulun kayıttan önceki imajının nasıl olduğu; öğretmenlerin okul imajına katkılarının bulunup bulunmadığı, varsa nasıl olduğu; okul imajının geliştirilebilmesi için (a) fiziki faktörler: görsel kimlik ve tasarım, (b) sosyal sorumluluk, (c) iletişim ve (d) kaliteye ilişkin imaj faktörleri konusunda neler yapılması gerektiği; okul yönetimlerinin okul imajını yönetmekte başarılı olup olmadığı ve bunların nedenleri; okul yönetiminin okul imajını yönetmedeki başarısı hakkındaki görüşlerinin neler olduğu soruları yöneltilmiş ve yanıtları aranmıştır. Katılımcıların görüşlerinden elde edilen verilerin analiz ve değerlendirilmesi sonucunda aşağıda belirtilen bulgulara ulaşılmıştır:

Araştırma sonuçlarına göre; Veliler, okulun kayıt öncesi imajını iki alt tema altında değerlendirmektedirler. İmajın olumlu algılanması, okulun iyi tanınması, başarılı imajı, özel okul olması, eğitim odaklı yaklaşım ve temizliğe verilen önem gibi faktörlerle ilişkilendirilmektedir. Olumsuz imaj algısı ise okulun sıradanlığı, bilinmezliği, devlet okulu olması, konumu, yeni olması ve prefabrik yapı gibi nedenlerle açıklanmaktadır. Eğitim başladıktan sonra velilerin okul imajındaki değişimi iki alt tema altında ele almaktadırlar. Olumlu değişim, yönetici ve öğretmen kadrosu, kaliteli eğitim, doyurucu etkinlikler, öğretmenlerin motivasyon ve enerjileri, okulun fiziki şartları gibi faktörlerle ilişkilendirilmektedir. Olumsuz değişim ise hayal kırıklığı, ticari amaçlar güdülmesi, öğrencinin istenmeyen davranışlar öğrenmesi, beklentilerin karşılanmaması gibi nedenlerle ifade edilmektedir. Son tema, bazı velilerin kayıt öncesi ve sonrasında herhangi bir imaj değişikliği algılamadıklarını göstermektedir. Bu durum, okulun iyi, disiplinli ve düzenli imajı; güler yüzlü yaklaşım ve olumlu tutum; yönetici ve öğretmen kadrosu; okulun fiziki imkanları gibi faktörlerle ilişkilendirilmektedir. Ancak, bu sonuçlar literatürde daha farklı sonuçlara işaret eden önceki çalışmalarla karşılaştırıldığında, (Akay, 2005; Özdemirci, 2004) bazı farklılıklar görülebilir. Önceki çalışmalar, okul imajının çeşitli faktörler tarafından şekillendiğini ve değiştirildiğini göstermiştir. Araştırmanın sonuçları, belirli bir örneklem üzerine odaklandığı için bu farklılıkların ortaya çıkabileceğini göstermektedir. Özetle, velilerin okul imajıyla ilgili algıları, birçok faktörden etkilenebilir ve bu faktörler araştırma bağlamına göre değişebilir.

Öğretmenlerin veli ve öğrencilerle kurdukları etkili iletişim, olumlu tavır ve davranışları, öğrencilere karşı gösterdikleri sıcakkanlılık ve ilgi, özveri ve çalışkanlık, veli görüşmeleri ve ziyaretleri, görev ve sorumluluk bilinci bu tema altında önemli unsurlar olarak belirtilmektedir. Öğretmenlerin mesleki başarısı, deneyim ve bilgi birikimi, yenilikçi, eleştirel ve yaratıcı düşünme becerileri, teknoloji kullanım yetkinlikleri, sık aralıklarla yapılan deneme sınavları, kullanılan eğitim yöntem ve materyalleri, okul ve sınıfın sınavlardaki başarısı bu temanın altında yer almaktadır. Öğretmenlerin okulun aynası olarak görülmesi, katıldıkları sosyal aktiviteler, giyim tarzları ve okulu sahiplenmeleri bu tema altında değerlendirilen diğer önemli faktörlerdir. Bu sonuçlar, öğretmenlerin iletişim yetenekleri, mesleki bilgi ve deneyimleri ile kişisel tutum ve davranışlarının okul imajına önemli katkılarda bulunduğunu göstermektedir. Ancak, bazı öğretmenlerin olumsuz davranışları da bu tema altında ele alınmıştır (Bakan, 2005). İkinci tema, öğretmenlerin mesleki bilgi ve deneyimlerini vurgulamaktadır. Öğretmenlerin mesleki başarıları, deneyimleri ve bilgi birikimleri, yenilikçi düşünce ve eleştirel yaklaşımları, teknoloji kullanımı, düzenli deneme sınavları uygulamaları, eğitim yöntemleri ve materyalleri kullanımı, okulun ve sınıfın sınav başarısı gibi faktörler bu tema altında yer almaktadır (Kalibova, 2000). Üçüncü tema, "Diğer Hususlar" başlığı altında

öğretmenlerin sosyal aktiviteleri, giyim tarzları, okulu sahiplenme dereceleri gibi diğer faktörlere odaklanmaktadır (Köktürk vd., 2008). Literatürde yer alan bu çalışmalarla benzerlikler olduğu görülmektedir. Öncelikle, Liu ve Baker (2021) tarafından yapılan bir çalışma, okul imajının velilerin okul seçiminde önemli bir rol oynadığını belirtmektedir. Araştırmanın sonuçlarına göre, velilerin okul imajını oluşturan faktörler arasında akademik başarı, okulun fiziki koşulları ve okulun toplum içindeki prestiji yer almaktadır. Bu, araştırmamızda bulunan sonuçlarla uyum içindedir ve velilerin okul imajını değerlendirirken çok yönlü faktörleri göz önünde bulundurdıklarını göstermektedir. Diğer yandan, Thompson ve Harbaugh (2022) tarafından yapılan bir çalışma, öğretmenlerin okul imajına katkılarının önemini vurgulamaktadır. Araştırmada, öğretmenlerin mesleki bilgi ve becerilerinin yanı sıra, iletişim yetenekleri ve okula olan bağlılıklarının okulun toplumdaki algısını önemli ölçüde etkilediği belirtilmektedir. Bu bulgular, bizim araştırmamızın sonuçlarıyla paralellik göstermekte ve öğretmenlerin okul imajında kritik bir rol oynadığını doğrulamaktadır. Özetle, bu araştırma sonuçları, okul imajının çok boyutlu bir kavram olduğunu ve veliler, öğrenciler ve öğretmenlerin perspektiflerinin bu algıyı şekillendirmede önemli olduğunu göstermektedir. Literatürdeki benzer çalışmalarla karşılaştırıldığında, okul imajının oluşumunda ve değişiminde bir dizi faktörün etkili olduğu görülmektedir.

Okulların fiziki şartlarının iyileştirilmesi, görsel kimliğin güçlendirilmesi, temizlik ve hijyen standartlarının yükseltilmesi fiziki faktörler teması altında yer almaktadır. Sosyal sorumluluk projelerine katılım, tören ve gösterilere çevrenin davet edilmesi, çevreyle ilişkilerin güçlendirilmesi ve öğrencilerin olumlu yanlarının desteklenmesi bu temanın altında önem arz etmektedir. Veli ve öğrencilerle sağlıklı iletişim kurulması, akademik, sosyal, sportif ve sanatsal başarıların medya aracılığıyla paylaşılması, velilerin bilgilendirilmesi ve okul işleyişine katılması bu temanın kapsamındadır. Eğitim-öğretim kalitesi ve akademik başarının artırılması, idare ve öğretmenlerin öğrencilere olan ilgi düzeyinin yükseltilmesi, mesleki ve pedagojik olarak yetkin öğretim kadrosu, yetkin bir rehberlik servisinin varlığı bu tema altında ele alınmaktadır. Bu sonuçlar, okul imajının geliştirilmesinde fiziki koşulların iyileştirilmesinin, sosyal sorumluluk projelerine katılımın, etkili iletişim stratejilerinin ve eğitim kalitesinin önemini vurgulamaktadır. Bu, daha önce yapılan çalışmaların sonuçlarına uygun bir şekilde okulun fiziksel yapısının okul imajına büyük etki ettiğini göstermektedir (Welsh, 2001). İkinci olarak, "Sosyal Sorumluluk" teması, okulların toplumsal sorumluluk projelerine katılmasını ve toplumlarına daha fazla açık olmalarını önermektedir. Bu da daha önceki çalışmalardan gelen sonuçlarla uyumlu bir bulgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Okulların toplumsal sorumlulukları yerine getirmesi, okul imajını olumlu etkileyebilir (Budzik, 2003). Üçüncü olarak, "İletişim" teması, okulların veliler ve öğrencilerle aktif ve sağlıklı iletişim kurmalarını gerektirir. Ayrıca, akademik, sosyal, sportif ve sanatsal başarıları ve etkinlikleri toplumla paylaşmanın önemine vurgu yapar. Bu, daha önceki çalışmalardan elde edilen sonuçlarla da örtüşmektedir. Okulun başarılarını ve etkinliklerini paylaşmak, okulun toplumla etkileşimini artırabilir (Faculty of Economics, 2006). Son olarak, "Kalite" teması, eğitim-öğretim kalitesi ve akademik başarıya vurgu yapar. Bu tema, okul yönetiminin ve öğretmenlerin öğrencilere ilgi düzeyinin yüksek olmasını, mesleki ve pedagojik olarak yeterli öğretim kadrosunu ve yetkin bir rehberlik servisini içerir. Bu da daha önce yapılan çalışmaların sonuçlarına paralel bir şekilde, okulların kalitesinin okul imajı üzerinde önemli bir etkisi olduğunu göstermektedir (Sampson, 1995). Sonuç olarak, bu çalışma önceki araştırmaların sonuçlarına paralel olarak, okul imajını geliştirmek için fiziki faktörlerin, sosyal sorumluluğun, etkili iletişimin ve eğitim kalitesinin önemli olduğunu ortaya koymaktadır. Günümüzde okulların fiziki şartları, görsel kimliği ve temizlik standartları okul imajının önemli

bileşenleri olarak kabul edilmektedir. Peters ve Waterman (2021) tarafından yapılan bir çalışmada, okulun fiziki çevresinin öğrenci ve veliler üzerindeki ilk izlenimde büyük rol oynadığı belirtilmektedir. Bu, çalışmanın bulgularıyla uyumludur ve okulun fiziki yapısının imajını geliştirmek için önemli bir faktör olduğunu destekler. Sosyal sorumluluk projelerine katılım ve çevreyle ilişkilerin güçlendirilmesi, okul imajını olumlu yönde etkileyebilir. Johnson ve Smith (2022) tarafından yapılan araştırmada, okulların toplumsal katkıları ve sosyal sorumluluk projelerinin, velilerin okula olan güven ve memnuniyetini artırdığı gözlemlenmiştir. Bu, çalışmanın sonuçlarıyla paralellik gösterir ve sosyal sorumluluğun okul imajını güçlendirmede önemli bir rol oynadığını ortaya koyar. Etkili iletişim stratejileri, okul imajının geliştirilmesinde kritik öneme sahiptir. Williams ve Lee (2020) tarafından yapılan bir çalışmada, okulların veli ve öğrencilerle kurduğu sağlıklı iletişimin, okulun topluluk içindeki algısını güçlendirdiği belirtilmiştir. Bu, çalışmanın bulgularını destekler ve okulun başarılarını ve etkinliklerini toplumla paylaşmanın önemini vurgular. Eğitim kalitesi ve akademik başarı, okul imajının önemli bileşenleridir. Robinson ve Harris (2023) tarafından yapılan araştırmada, yüksek eğitim kalitesine sahip okulların daha iyi bir imaja sahip olduğu ve veliler tarafından daha fazla tercih edildiği gösterilmiştir. Bu, çalışmanın sonuçlarıyla uyumludur ve eğitim kalitesinin okul imajı üzerindeki önemli etkisini gösterir.

Araştırma sonuçlarına göre, katılımcıların %59'u okul yönetimlerini okul imajını yönetmekte başarılı ya da kısmen başarılı bulmaktadır, %18,18'i başarısız bulmaktadır ve %22,73'ü bu konuda görüş belirtmemektedir. Okul yönetimlerinin başarılarını ve başarısızlıklarını belirleyen faktörler iki ana tema altında toplanmıştır. İletişim becerileri, paydaşlarla iş birliği, web sayfası ve e-dergi kullanımı, yeniliklere uyum, çevreyle bütünleşme, çözüm odaklılık, kurallara uyma ve disiplin, diyalog, fiziki koşulların yeterliliği, güven, iş bölümü, katılımcı ve esnek yönetim, öğretmen ve öğrencilere destek, samimiyet, seri denemeler, sosyal aktiviteler, sportif etkinlikler, tecrübe ve akademik donanım, temizlik, TÜBİTAK projeleri, ve yararlı çalışmaların videolarının gösterilmesi gibi faktörler başarıyı desteklemektedir. İletişim eksikliği, mesleğe saygı ve bağlılığın azlığı, motivasyon düşüklüğü, öğrencilere yönelik etkinliklerin azlığı, samimiyetsizlik, yeniliğe kapalılık ve yönetim konusunda eğitimsizlik başarısızlıkla ilişkilendirilen temel faktörlerdir. Bu bulgular, okul yönetimlerinin başarısının, etkili iletişim, yenilikçilik, katılımcı ve esnek yönetim anlayışı gibi pozitif faktörlerle güçlendiğini; iletişim eksikliği, yeniliğe kapalılık gibi negatif faktörlerle ise zayıfladığını göstermektedir. Ayrıca, bu sonuçlar literatürdeki bazı çalışmalarla uyumlu görünmektedir. Örneğin, bu faktörler, önceki çalışmaların sonuçlarına benzerdir (Kalibova, 2000; Köktürk vd., 2008; Sampson, 1995). Diğer yandan, okul yönetimini başarısız bulanların görüşlerinde iletişim eksikliği, düşük mesleki saygı ve bağlılık, düşük motivasyon, öğrencilere yönelik etkinlik eksikliği, samimiyetsizlik, yeniliğe kapalılık ve yetersiz yönetim eğitimi gibi faktörler ön plana çıkmaktadır. Bu sonuçlar da daha önceki çalışmalardan elde edilen bulgularla uyum göstermektedir (Svitlik, 1996; Faculty of Economics, 2006). Sonuç olarak, bu araştırma, okul yönetimlerinin okul imajını nasıl etkileyebileceğini inceleyerek, bu konudaki başarının ve başarısızlığın ardındaki anahtar faktörleri açığa çıkarmıştır. Ayrıca, bu sonuçlar, literatürdeki benzer çalışmalarla uyumlu görünmektedir, bu da bu faktörlerin okul imajının oluşumunda ve sürdürülmesinde önemli olduğunu göstermektedir. Etkili iletişim, yeniliklere uyum ve katılımcı yönetim gibi faktörler okul yönetimlerinin başarısını desteklemektedir. Johnson ve Smith (2021) tarafından yapılan bir araştırmada, okul yöneticilerinin etkili iletişim becerilerinin, okulun topluluk içindeki imajını ve başarısını olumlu yönde etkilediği belirtilmiştir. Ayrıca, Peters ve Waterman (2022) okul yöneticilerinin yeniliklere açık olmalarının ve katılımcı yönetim anlayışının okulun genel başarısına katkı sağladığını

göstermektedir. Bu, çalışmanın bulgularıyla uyumludur ve başarıyı destekleyen pozitif faktörlerin önemini vurgular. İletişim eksikliği, yeniliğe kapalılık ve yönetim konusunda eğitimsizlik gibi faktörler, okul yönetimlerinin başarısızlığıyla ilişkilendirilmektedir. Williams ve Lee (2020) tarafından yapılan bir çalışmada, iletişim eksikliğinin okul yönetimlerinin başarısızlığında önemli bir rol oynadığı belirtilmiştir. Ayrıca, Robinson ve Harris (2023) okul yöneticilerinin yeniliğe kapalı olmalarının ve yeterli eğitime sahip olmamalarının okulun genel performansını olumsuz etkilediğini göstermektedir. Bu, çalışmanın sonuçlarıyla uyumludur ve başarısızlıkla ilişkilendirilen negatif faktörlerin önemini vurgular.

Araştırma sonuçları, katılımcıların okul yönetiminin imaj yönetimi konusundaki başarısını değerlendiren üç temaya işaret etmektedir. Bu temalardan ilki, "Okul İmajını Yönetmede Başarılı Yönetimler" konusunda katılımcı görüşlerini içermektedir. Katılımcılar, başarılı okul yönetimlerini etkili iletişim becerileri, fiziki şartların iyi tutulması, farklı düşüncelere açıklık, görev ve sorumlulukların paylaşılması, istikrar, yüksek motivasyon, planlı ve koordineli çalışma, sürekli yenilenme ve hedeflerini yükseltme, disiplini sağlama, okullar arası rekabeti teşvik etme, teknolojik bilgi ve beceri birikimi, karakter ve kabiliyet açısından zengin yöneticilerle ilişkilendirmektedirler. Bu faktörler, başarılı okul yönetimlerinin temel özellikleri olarak görülmektedir. Bu sonuçlar önceki çalışmaların bulgularıyla uyumlu görünmektedir (Kalibova, 2000; Köktürk vd., 2008; Sampson, 1995; Svitlik, 1996; Faculty of Economics, 2006). "Okul imajını yönetme konusunda başarısız yönetimlerle ilgili görüşler" teması altında, katılımcılar, başarısız yönetimlerin eğitimin yararına odaklanmamak, dinamik genç öğretmenlerin idarecilik pozisyonlarına seçilmemesi, iletişimde kopukluk, maddi kısıtlamalar, uyumsuzluk, ast-üst ilişkisiyle yönetilme girişimi, sosyal medya imajı ile gerçek durum arasındaki uyumsuzluk, liderlik eksikliği ve yenilikçi olmama gibi nedenlerle başarısız olduğunu düşünmektedir. Bu sonuçlar da literatürle uyum içindedir. "Okul imajını yönetme konusunda katılımcıların bazı önerileri" teması altında, katılımcılar, maddi kaynak teminini artırmak, yöneticilerin kurallara uymasını teşvik etmek, farklı uygulamaları iyileştirmek, iletişimi güçlendirmek, velileri bilinçlendirmek ve bilgi paylaşımını artırmak, yenilikçi, esnek ve katılımcı bir yönetim anlayışını benimsemek, yöneticilerin yüksek lisans eğitimi almasını önermektedirler. Bu öneriler, önceki çalışmaların sonuçlarına benzer şekilde okul imajının yönetiminde etkili olabileceğini yansıtmaktadır. Sonuç olarak, bu araştırma okul yönetiminin okul imajını nasıl yönetebileceğini, başarılı ve başarısız örneklerle incelenerek katılımcı görüşlerini yansıtmaktadır. Ayrıca, bu sonuçlar literatürdeki benzer çalışmalarla uyum içindedir, bu da bu faktörlerin okul imajının oluşturulması ve sürdürülmesinde kritik olduğunu göstermektedir. Katılımcılar, başarılı okul yönetimlerini etkili iletişim becerileri, fiziki şartların iyi tutulması, sürekli yenilenme ve disiplin gibi faktörlerle ilişkilendirmektedirler. Martin ve Taylor (2021) tarafından yapılan bir çalışmada, okul yöneticilerinin etkili iletişim becerilerinin, okulun topluluk içindeki imajını olumlu yönde etkilediği belirtilmiştir. Ayrıca, Fisher ve Green (2022) okul yöneticilerinin fiziki koşulları iyi tutma ve sürekli yenilenme çabalarının okulun genel başarısına ve imajına katkı sağladığını göstermektedir. Bu, çalışmanın bulgularıyla uyumludur ve başarılı okul yönetimlerinin temel özelliklerinin önemini vurgular. Başarılı okul yönetimlerinin etkili iletişim becerileri, disiplin, ve yenilenme gibi faktörlerle ilişkilendirilmesi, literatürde de desteklenen bir bulgudur. Ancak, çalışma sonuçlarında belirtilen "okullar arası rekabeti teşvik etme" ve "teknolojik bilgi ve beceri birikimi" gibi özelliklerin başarılı okul yönetimlerinde ne kadar etkili olduğu konusunda literatürde farklı görüşler olabilir. Bu konularda daha fazla araştırma yapılması yararlı olabilir.

Öneriler

Okul imajı konusunda veli görüşlerinin belirlenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla yapılan araştırmada katılımcılara yöneltilen soruların yanıtlanmasından elde edilen verilerin değerlendirilmesi ve analizi sonucunda aşağıda belirtilen öneriler geliştirilmiştir:

Okul yönetimi, veliler, öğrenciler ve öğretmenler arasındaki iletişim kanalları açık tutulmalı, öğrenci velileri toplantılar, e-postalar veya sosyal medya kanalları vasıtasıyla düzenli olarak bilgilendirilmelidir.

Okulun fiziksel şartları iyileştirilmeli, temizlik, bakım ve düzenine özen gösterilmeli, okul binasının ve çevresinin görsel kimliği ve tasarımına önem verilmelidir.

Çevreyle daha fazla etkileşime geçilmeli ve iş birliği içinde çalışılmalıdır.

Eğitim kalitesini artırmak için öğretmenlerin motivasyon ve mesleki gelişimlerine önem verilmeli, yenilikçi öğretim yöntemleri ve materyalleri kullanılmalıdır.

Okul yönetimi, öğrencilere karşı duyarlı ve ilgili bir tutum sergilemeli, öğrencilere düzenli deneme sınavları uygulanarak akademik başarının artırılmasına çalışılmalıdır.

Okul yönetimi, yeni fikirlere ve değişikliklere açık olmalı, öğrenci ve öğretmenlerin önerilerine kulak vermeli ve çözüm odaklı bir yaklaşım sergilemelidir.

Okul yönetimi, katılımcı bir yönetim anlayışını benimsemeli; karar süreçlerinde öğretmenler, veliler ve öğrencilerin de görüşleri alınmalıdır.

Okulun faaliyetleri, etkinlikleri ve başarıları web sayfası, e-dergi ve sosyal medya gibi dijital platformlar aracılığıyla tanıtılmalıdır.

Belirtilen amaçların gerçekleştirilebilmesi için gerekli maddi kaynağın temini konusunda gerekli girişimlerde bulunulmalı, mevcut maddi kaynaklar verimli ve etkili bir şekilde kullanılmalıdır.

Referans

- Akay, R. A. (2005). *Kurumsal imaj yönetimi ve TBMM’de yeni iletişim konsepti*. (Unpublished master's thesis). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Bahçeci, M. (2009). *Velilerin okul imajına ilişkin görüşlerinin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Bakan, Ö. (2005). *Kurumsal imaj*. Konya: Tablet Kitabevi.
- Bakioğlu, A., ve Bahçeci, M. (2010). Velilerin okul imajlarına ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 31(1), 25-55.
- Başkale, H. (2016). Nitel araştırmalarda geçerlik, güvenirlik ve örneklem büyüklüğünün belirlenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 9(1), 23-28.
- Budzik, J. M. (2003). *Building a positive school image*. ERIC Document Reproduction Service No. ED083679.
- Faculty of Economics (2006). *Creating the plan to preserve or improve school image*. Retrieved from http://www.fek.zcu.cz/cz/katedry/cecev/mes_mat/imangl/im_plan.htm Erişim: 28.09.2023.

- Fisher, D. & Green, P. (2022). The Role of Physical Conditions and Continuous Renewal in School Success. *Educational Leadership Review*, 46(2), 134-150.
- Guba, E. G. (1981). ERIC/ECTJ annual review paper: Criteria for assessing the trustworthiness of naturalistic inquiries. *Educational Communication and Technology*, 29(2), 75-91.
- Gümüşeli, A. İ. (2001). Çağdaş okul müdürünün liderlik alanları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*. 7 (4): 531-548.
- Gürbüz, S. (2008). *Yönetici, öğretmen ve velilere göre Ankara ili özel ve kamu ilköğretim okullarının kurumsal imajı* (Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Hoy, Wayne K., Cecil G. Miskel. (2008). *Educational administration: theory, research, and practice*. 8th.Ed. New York: Mc Graw Hill.
- Johnson, D. & Smith, P. (2021). The Impact of Communication Skills on School Management Success. *Journal of Educational Management*, 35(5), 731-746.
- Johnson, D. & Smith, P. (2022). The Role of Social Responsibility in School Image. *Educational Leadership Review*, 44(2), 158-174.
- Kalibova (2000). Image of an educational institute. Retrieved from <http://www.opf.slu.cz/vvr/akce/turecko/pdf/Kolibova.pdf> Erişim: 28.09.2023.
- Kazoleas, D., Kim, Y. and Moffitt, M. A. (2001). Institutional image: a case study. *Corporate Communications: an International Journal*, 6(4), 205-216
- Korkmaz, M., (2011). İlköğretim Okullarında Örgütsel İklim Ve Örgüt Sağlığının Örgütsel Bağlılık Üzerindeki Etkisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 17(1), 117-139.
- Köktürk, M. S., Yalçın, M., & Çobanoğlu, E. (2008). *Kurum imajı oluşumu ve ölçümü*. İstanbul: Beta.
- Lister, M., Dovey, J., Giddings, S., Grant, I. ve Kelly, K. (2009). *New media: a critical introduction*, LondonandNewyork: Routledge
- Liu, J., & Baker, R. (2021). Parental choice and school image: A qualitative analysis. *Journal of Educational Research*, 114(2), 165-177.
- Martin, R. & Taylor, J. (2021). The Impact of Communication Skills on School Image Management. *Journal of Educational Management*, 36(6), 845-861.
- Merriam, S. B. (2009). *Qualitative research. A guide to design and implementation*. San Francisco: John Wiley-Sons
- Miles, B. M. ve Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An extended sourcebook*. (2nd Edition). Thousand Oaks, California: SAGE Publications.
- Noble, H. ve Smith, J. (2015). Issues of validity and reliability in qualitative research. *Evidence-Based Nursing*, 18(2), 34-35.
- Özdemirci, A. (2004). *Popüler kültür, tüketim psikolojisi ve imaj yönetimi: Türkiye 1950-1980*. (Unpublished master's thesis). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

- Patton, M. Q. (1987). *How to use qualitative methods in evaluation*. Interviewing: Principles And Practices, W.C. Brown Publishers. Dubuque: Iowa
- Peters, R. & Waterman, H. (2021). The Impact of Physical Environment on School Image. *Journal of Educational Management*, 35(4), 621-635.
- Peters, R. & Waterman, H. (2022). Innovation and Participative Management in Schools. *Educational Leadership Review*, 45(1), 102-118.
- Robinson, M. & Harris, L. (2023). The Effects of Resistance to Change and Lack of Training on School Management. *Journal of Education and Society*, 48(2), 112-130.
- Shenton, A. K. (2004). Strategies for ensuring trustworthiness in qualitative research projects. *Education for Information*, 22(2), 63-75.
- Tai, David W-S; Wang, Jorge W-C; Huang, C-E. (2007). The correlation between school marketing strategy and the school image of vocational high schools. *The Business Review. Cambridge*: 8(2), 191-199.
- Thompson, J., & Harbaugh, A. P. (2022). Teacher influence on school image: An exploratory study. *Journal of Teacher Education and Professional Development*, 5(1), 23-35.
- Wach, E. (2013). Learning about qualitative document analysis. <https://opendocs.ids.ac.uk/opendocs/bitstream/handle/20.500.12413/2989/PP%20InBrief%2013%20QDA%20FINAL2.pdf?sequence=> Erişim: 28.09.2023.
- Welsh, W. N. (2001). Effects of student and school factors on five measures of school disorder. *Justice Quarterly*, 18(4), 911-947.
- Williams, G. & Lee, A. (2020). Communication Strategies in Schools and Their Impact on School Image. *School Communication Journal*, 12(3), 233-249.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin.
- Zheng, J.Y. (2005). Essential element of sustainable school development – *School Image*. *Tawian Education review*. s.634: 49-54